

VÁLASZADÓ

2018/FEBRUÁR

Taósból kivás, katás vagy evás

Turizmusfejlesztési hozzájárulás és az áfa

Rendeletben az adóellenőrzési szabályok

Pénzben adott béren kívüli juttatás

Kérdések és válaszok

ADÓ
2018

2

Kedves Olvasó!

A szakértőket is megdöbbenettette, hogy az adóellenőrzés részletszabályait nem az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény, hanem egy szimpla kormányrendelet szabályozza. A legfontosabb rendelkezéseket a jövőben így kénye-kedve szerint módosíthatja a kormány, nem kell hozzá az Országgyűlés jóváhagyása. Cikkünkben részletezzük a legfontosabb rendelkezéseket.

Az év elején hatályba lépett turizmusfejlesztési hozzájárulás kapcsán felmerült a kérdés: áfaalapot képez-e az új adónem vagy sem? A NAV január közepén közzétett tájékoztatója szerint a válasz nem, szakértőnk szerint viszont egyértelműen igen, mivel a turizmusfejlesztési hozzájárulás az adózót magát és nem a vevőjét terheli.

A kisadókra vonatkozó egyre kedvezőbb adózási szabályok számos vállalkozást késztetnek arra, hogy a társasági adózás helyett a kisvállalati adózást (kiva) vagy a kisadózók tételes adóját (kata) válasszák, és még mindig sokak találják vonzónak a kifizetőpályán stagnáló egyszerűsített vállalkozói adót (eva) is. Cikkünkben részletezzük a kisadók választására jogosultak körére, az átlépéssel kapcsolatos tennivalókra, a megszűnő adóval történő elszámolásra, valamint a választás módjára vonatkozó szabályokat.

Összeszedtük, hogy az egyes jogszabályok milyen előírásokat tartalmaznak a cégek közötti, továbbá a cégek és magánszemélyek viszonylatában adott/kapott kölcsönökre.

Feladatok, ha taósból kivás, katás vagy evás lesz

A kisadókra vonatkozó egyre kedvezőbb adózási szabályok számos vállalkozást késztetnek arra, hogy a társasági adózás helyett a kisvállalati adózást (kiva) vagy a

kisadózók tételes adóját (kata) válasszák, és még mindig sokak találják vonzónak a kifizetőpályán stagnáló egyszerűsített vállalkozói adót (eva) is. Cikkünkben részletezzük a kisadók választására jogosultak körére, az átlépéssel kapcsolatos tennivalókra, a megszűnő adóval történő elszámolásra, valamint a választás módjára vonatkozó szabályokat.

Áttérés a társasági adózásról kivára

A társasági adó hatálya alól a kisvállalati adóra a következő adózók térhetnek át:

- az egyéni cég,
- a közkereseti társaság,
- a betéti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a zártkörűen működő részvénytársaság,
- a szövetkezet és a lakásszövetkezet,
- az erdőbirtokossági társulat,
- a végrehajtó iroda,
- az ügyvédi iroda és a közjegyzői iroda,
- a szabadalmi ügyvivői iroda,
- a külföldi vállalkozó,
- a belföldi üzletvezetési hellyel rendelkező külföldi személy.

Bejelentkezés kivába

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao tv.) hatálya alól a kisvállalati adózásra év közben bármikor át lehet térni. E szándékot a T203KV jelű nyomtatványon, elektronikus úton be kell jelenteni az állami adóhatóságnak. A kisvállalati adózást a bejelentés hónapját követő hónap első napjától kell alkalmazni.

A bejelentés megtehető a tevékenység kezdetekor is; ez esetben az áttérésről az ügyvédi irodának, a szabadalmi ügyvivő irodának, a külföldi vállalkozónak a T201T nyomtatványon, a többi – cégbejegyzésre kötelezett – jogi személynek a cégbejegyzési kérelmén kell nyilatkoznia.

Beszámoló készítése, társaságiadó-kötelezettség

A társasági adózásról a kivára áttérő adózónak az áttérés napjával új üzleti éve keletkezik. Ez egyben azt jelenti, hogy az áttérést megelőző nappal lezárul egy üzleti éve. Ezért ezt a napot mérlegfordulónak tekintve beszámolót kell készíteni, azt közzé kell tenni és letétbe kell helyezni. A beszámolót – ha az adózónál könyvvizsgálót választottak – könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell. A beszámoló letétbe helyezésének időpontja a mérlegfordulónapot követő ötödik hónap utolsó napja.

A vállalkozás kisvállalati adóalanyként is alanya lesz a számviteli törvénynek, és ►

A LEGFRISSEBB TÖRVÉNYVÁLTOZÁSOK!

Rendelje meg kedvezményesen a HVG 2018-as különszámokat!

4950 forint helyett most **4210 forint!**

Ingyenes
házhoz
szállítás!

AJÁNLAT

ezen üzleti évekről is kell éves beszámolót vagy egyszerűsített éves beszámolót készítenie, s azt letétbe kell helyeznie és közzé kell tennie.

A lezárt üzleti év adatai alapján meg kell állapítani a társasági adót. Bevallást kell benyújtani a mérlegforduló-napot követő ötödik hónap utolsó napjáig, és be kell fizetni az adókülönbözetet. A társasági adót – a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (Ktv.) 27. paragrafusa szerint – a 28. paragrafus (1) bekezdésében foglalt eltérésekkel – a jogutód nélküli megszűnésre vonatkozó előírások alkalmazásával kell számítani. Ennek megfelelően a társasági adóalapot növelni kell

- a kedvezményezett átalakulás keretében kivezetett részesedésre elszámolt bevétel alapján az adóévben vagy korábban az adózás előtti eredmény csökkentéseként elszámolt összegből azzal a résszel, amellyel az adózó a megszűnésig nem növelte adózás előtti eredményét (Tao tv. 16. § (1) bekezdés c) pont cb) alpont),
- az adóévben vagy korábban az adózás előtti eredmény csökkentéseként kedvezményezett részesedéscsere alapján elszámolt összegből azzal a résszel, amellyel az adózó a megszűnésig nem növelte adózás előtti eredményét (Tao tv. 16. § (1) bekezdés c) pont cc) alpont),
- a korai fázisú vállalkozásban szerzett részesedés alapján az adózás előtti eredmény csökkentéseként elszámolt összeg azon részének a kétszeresével, amelyet az adózó a megszűnésig nem számolt el a 8. paragrafus (1) bekezdésének g) pontja szerint, az adózás előtti eredmény növelését, ha a szerzés adóévében vagy az azt követő három adóévben szűnik meg jogutód nélkül (Tao tv. 16. § (1) bekezdés c) pont cd) alpont),
- az adóévben vagy korábban az adózás előtti eredmény csökkentéseként az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti tartós adományozásra tekintettel elszámolt többletkedvezmény kétszeresével, ha az adózó a szerződésben vállaltakat jogutód nélküli megszűnése miatt nem

teljesítette a szerződésnek megfelelően (Tao tv. 16. § (1) bekezdés c) pont ce) alpont).

A jogutód nélküli megszűnésre tekintettel módosítja továbbá az adózás előtti eredményt

- a nem realizált árfolyam-különbözet miatt még el nem számolt adózás előtti eredményt csökkentő, növelő tétel (Tao tv. 16. § (1) bekezdés c) pont ci) alpont),
- a kedvezményezett átalakulás jogutódjánál, a kedvezményezett átruházási ügyletben átvevőnek minősülő vállalkozásnál ezen gazdasági események miatt előírt növelő vagy csökkentő tétel azon része, amelyet az adózás előtti eredményénél még nem vett figyelembe (Tao tv. 16. § (1) bekezdés c) pont cj) alpont),
- a kapcsolt vállalkozásként a szokásos piaci ártól eltérő ár alkalmazása alapján megállapított összegnek az a része, amelyet az adózó még nem vett figyelembe az adózás előtti eredményének módosításakor (Tao tv. 16. § (1) bekezdés c) pont ck) alpont).

Előzőek mellett – ha az adózó él a Ktv. 28. paragrafusának (1) bekezdésében foglaltakra vonatkozó választás lehetőségével – a következők szerint lehet eljárni.

Az adózó a megszűnés (utolsó) üzleti évében fejlesztési tartalékot nem képezhet a Tao tv. 16. paragrafus (1) bekezdés a) pontjának előírása alapján. Ugyanakkor a korábban megképzett fejlesztési tartalékot nem kell megszüntetnie, nem kell a jogszerű felhasználás hiánya miatt adót és késedelmi pótlékot megállapítani, megfizetni a jogutód nélküli megszűnéskor a Tao tv. 16. paragrafus (1) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint, hanem a képzés miatt fennálló kötelezettség a Ktv. 28. paragrafusának (1) bekezdése szerint „átvihető” a kisvállalati adózás időszakára. Ez azt jelenti, hogy a fejlesztésitartalék-képzés miatt vállalt, a Tao tv. 7. paragrafusának (15) bekezdésében előírt beruházási kötelezettségnek a kisvállalati adózás alkalmazása alatt kell eleget tenni, és csak e feltétel nem teljesítése esetén kell ezen időszak alatt a társasági adót és a késedelmi pótlékot megfizetni, bevallani. Ezt kell alkalmaznia az egyéni cégnek az egyé-

ni céggé alakulásakor az egyéni vállalkozónál nyilvántartott fejlesztési tartalékra is, kezdő évnek azt az évet figyelembe véve, amikor az egyéni vállalkozó fejlesztési tartalék címen a bevételét csökkentette. A bevallásnak – felmerülése esetén – a kisvállalati adó bevallására szolgáló nyomtatványon (KIVA) kell eleget tenni.

Nem kell a kis- és közepes vállalkozásnak a korábban vagy akár a megszűnésre tekintettel benyújtandó bevallásban beruházás alapján érvényesített (Tao tv. 7. § (1) bekezdés zs) pont) adóalap-kedvezmény miatt a kedvezmény kétszeresével növelni a társaságiadó-alapot a Tao tv. 16. paragrafus (1) bekezdés c) pontjának cf) alpontja alapján.

Ha azonban a kisvállalati adózás időszaka alatt következik be olyan változás (például a négy adóév letelte előtt elidegeníti a vállalkozás a tárgyi eszközt, amelynek értéke alapján élt a társaságiadóalap-csökkentéssel), ami miatt társaságiadó-alanyként növelni kellene a társaságiadó-alapot, akkor a kedvezmény kétszeresét adóalaphoz tekintve meg kell határozni a társaságiadó-kötelezettséget, és be kell vallani azt a kivavevallásban. Ezt kell alkalmaznia az egyéni cégnek az egyéni vállalkozóként érvényesített kisvállalkozói kedvezményre is; kezdő évnek azt kell tekinteni, amikor az egyéni vállalkozó a bevételét e jogcímen csökkentette.

Nem kell a mikrovállalkozásként létszámnövelés címen igénybe vett adóalap-csökkentés miatt a Tao tv. 16. paragrafus (1) bekezdésének ch) pontjában előírtak alapján növelni az adózás előtti eredményt. A foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának csökkenése esetén az adóalapként figyelembe veendő összegre jutó társasági adó bevallását ugyancsak a kivavevallásban kell teljesíteni. Ezt kell alkalmaznia az egyéni cégnek is az egyéni vállalkozóként érvényesített létszámnövelési kedvezményre; kezdő évnek azt kell tekinteni, amikor az egyéni vállalkozó a bevételét e jogcímen csökkentette.

Az eltelt idő számításakor figyelembe kell venni, hogy a jogutód nélküli megszűnéssel záródó év is egy adóév, akkor is, ha rövidebb 12 hónapnál. Figyelembe kell venni továbbá az időszak számításánál ►

adózóna

2018-BAN A LEGJOBB VÁLASZTÁS!

Tájékozódjon az Adózónán, kérje szakértőink segítségét!

akár 22 kreditpont

Adózóna Max-csomagban a 2018-as Adó és tb-különszámok

kitűnő ár-érték arány

RÉSZLETEK

egyéni cég esetében az egyéni vállalkozónál eltelt adóéveket is.

Nem kell a kis- és közepes vállalkozásnak a kis- és középvállalkozások adókedvezménye címen igénybe vett összeget késedelmi pótlékkal növelten visszafizetni a megszűnéskor. A Tao tv. 22/A paragrafusának (5) bekezdése szerinti visszafizetési kötelezettség akkor merül fel, ha az ott előírt körülmények a kisvállalati adózás időszaka alatt következnek be. E kötelezettséget is a kivavevallásba kell beállítani. Ezt kell alkalmaznia az egyéni cégnek az egyéni vállalkozóként kötött hitelszerződés alapján, a hitelszerződés-kötés, illetve a tárgyi eszköz üzembe helyezése időpontjától eltelt időszakba beszámítva az egyéni vállalkozó megszűnéséig eltelt adóéveket is.

A Katv. 28. paragrafusának (5) bekezdése alapján a vállalkozás választhat, hogy alkalmazza vagy sem a Tao. tv. 16. paragrafus (1) bekezdés c) pontjának ca) alpontjában foglaltakat. Ez azt jelenti, hogy a jogutód nélküli megszűnés szabályainak alkalmazása ellenére nem köteles a tárgyi eszközök és immateriális javak könyv szerinti értékének és számított nyilvántartási értékének különbözetével módosítani (negatív érték esetén csökkenteni, pozitív érték esetén növelni) a társaságiadó-alapot.

A jogutód nélküli megszűnésre tekintettel az áttérést megelőző adóévről beadott társaságiadó-bevallásban adóelőleget nem kell bevallani.

Áttérés a társasági adózásról a katará

A társasági adóról a kisadózó vállalkozások tételes adójára a következő adózók térhetnek át:

- egyéni cég,
- kizárólag magánszemély taggal rendelkező betéti társaság,
- a kizárólag magánszemély taggal rendelkező közkereseti társaság,
- az ügyvédi iroda.

Az adóhatóság által rendszeresített T201T nyomtatványon lehet bejelentkezni a katará hatálya alá. A tevékenységét év közben kezdő vállalkozás a bejelentést az állami adóhatósághoz való bejelentkezéssel egyidejűleg teljesítheti.

A nyilvántartásba vételről az állami adóhatóság értesíti a kisadózó vállalkozást, megjelölve ebben az adóalanyiság kezdő napját, amelynek a bejelentést követő hónap első napjával, illetve – tevékenységet kezdő vállalkozás esetében – a vállalkozás nyilvántartásba vételének napjával vagy – ha az korábbi időpont – a létesítő okirat ellenjegyzésének napjával kell megegyeznie, feltéve, hogy legalább egy főt kisadózóként bejelentett a vállalkozás.

Az adóalanyiság választásának bejelentésével egyidejűleg a kisadózó vállalkozásnak be kell jelenteni azon kisadózó(k) adatait (nevét, címét, adóazonosító jelét és társadalombiztosítási azonosító jelét), aki(k) – a munkaviszonyt kivéve – bármilyen jogviszonyban (különösen személyes közreműködés, vezető tisztségviselői és megbízási jogviszony alapján) részt vesz(nek) a kisadózó vállalkozás tevékenységében. Nyilatkozni kell e bejelentésben arról is, hogy a kisadózó főállásúnak minősül-e, illetve nyilatkozni lehet arról, ha a kisadózó vállalkozás a főállású kisadózó után magasabb összegű tételes adó megfizetését választja. Utóbbiról később is lehet nyilatkozni, ez esetben a bejelentést követő hónaptól kell magasabb adót fizetni.

A vezető tisztségviselői feladatokat nem munkaviszony keretében ellátó, a kisadózó vállalkozással megbízási jogviszonyban álló és a személyes közreműködésre köteles tagokat a kisadózó vállalkozásnak kisadózóként be kell jelentenie. A kisadózó vállalkozás tevékenységében a betéti társaság, közkereseti társaság kisadózóként be nem jelentett tagja kizárólag munkaviszony keretében működhet közre.

A társasági adózásról a kisadózó vállalkozások tételes adójára áttérő adózónak az áttérés napjával új üzleti éve keletkezik. Ez egyben azt jelenti, hogy az áttérést megelőző nappal lezárul egy üzleti év. Ezért ezt a napot mérlegforduló-napnak tekintve beszámolót kell készíteni, azt közzé kell tenni és letétbe kell helyezni. A beszámolót – ha az adózónál könyvvizsgálót választottak – könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell. A beszámoló elkészítésének időpontja a mérlegforduló-napot követő ötödik hónap utolsó napja.

A kisadózó vállalkozás nem alanya a számviteli törvénynek, kizárólag a bevételeiről kell nyilvántartást vezetnie, amely a bizonylatok megőrzésével is teljesíthető a Katv. 12. paragrafusának (3)–(3a) bekezdése szerint.

A lezárt üzleti év adatai alapján meg kell vizsgálni az állapítania a társasági adót a katará alkalmazására áttérő adózónak. Bevallást kell benyújtani a mérlegforduló-napot követő ötödik hónap utolsó napjáig, és be kell fizetni az adókülönböt. A társasági adót a Katv. 27. paragrafusa szerint a 28. paragrafus (1), (3) és (5) bekezdéseiben megfogalmazott eltéréssel, a jogutód nélküli megszűnésre vonatkozó előírások alkalmazásával kell számítani, azonosan az kivára áttérőkre korábban írtakkal.

A jogutód nélküli megszűnésre tekintettel az áttérést megelőző adóévről beadott

társaságiadó-bevallásban adóelőleget nem kell bevallani.

Osztalék utáni adót kiváltó adó

Meg kell vizsgálni az osztalék utáni adót kiváltó adót (osztalékadót kiváltó adót).

Az osztalékadót kiváltó adó alapja:

- ± a mérlegében kimutatott eredmény-tartalék,
- + a saját elhatározásból lekötött tartalék,
- ± az adózott eredmény,
- + a jóváhagyott osztalék, részesedés alapján a taggal szemben fennálló kötelezettség,
- - a mérlegben kimutatott, nem vagyoni betétként megszerzett immateriális javak és tárgyi eszközök, és azok értékhelyesbítésének könyv szerinti értéke,
- - az adóalany egyszerűsített vállalkozói adó szerinti adóalanyiságának időtartama alatt keletkezett eredmény, eredménytartalék, lekötött tartalék, osztalék miatti kötelezettség,
- - a mérlegben kimutatott, a társaságiadó-alanyiság időszakában keletkezett eredménytartalék terhére felvett osztalékelőleg-követelés könyv szerinti értéke, ha az előleget a beszámoló elfogadásakor osztalékként jóváhagyták.

Az osztalékadót kiváltó adó az adóalap 15 százaléka.

Az osztalékadót kiváltó adót az adózónak az áttérést megelőző üzleti évre vonatkozó társaságiadó-bevallásában elkülönítetten kell bevallani.

A bevallott összeget három egyenlő részletben kell megfizetni. Az első részletet az áttérést megelőző adóévi társaságiadó-bevallás esedékességéig kell megfizetni. Ezen üzleti évet követő két adóévre – de legkésőbb a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság megszűnése adóévére – vonatkozó társaságiadó-bevallás, evabevallás, kivavevallás benyújtásával egyidejűleg fizet meg.

Ez a – 2017. június 20-ától hatályos – módosítás nem értelmezhető, mivel a kisadózó vállalkozásnál nincs ilyen bevallási kötelezettség. Ezt az előírást javítani kell, addig is – az adóhatóság álláspontja szerint – a korábbi előírás szerinti, február 25-ei befizetési határidő az irányadó.

Áttérés a társasági adózásról az egyszerűsített vállalkozói adóra

Az egyszerűsített vállalkozói adózást a társasági adóalanyok közül választhatja:

- az egyéni cég;
- a közkereseti társaság;
- a betéti társaság;

Topsoft Rendszerház Zrt.
1027 Bp., Kapás utca 11-15.
Telefon: 457-9200,
telefax: 457-9201,
e-mail: topsoft@topsoft.hu,
homepage: www.topsoft.hu

29 ÉVE TÖRETLENÜL ÜGYFELEINK SZOLGÁLATÁBAN!!!

TOPINFO

Integrált vállalati információs rendszer alrendszere

A térképalapú, egyedi igények szerinti, online helyfoglalási, helyhez kötött árlista szerinti, NAV által regisztrált számlázási rendszer, az

e_P I A C

alkalmazható rövid idejű, egyszeri vagy hosszú távú helyfoglalás, bérlet esetén az időszakos és napi számlázási feladatok ellátására.

Ajánljuk kiállítások, vásárok, vásárcsarnokok üzemeltetői részére.

Az

e_P I A C biztosítja a

- kormányrendeleteknek megfelelő adatnyilvántartást és szolgáltatást,
- a tevékenységek és adattartalom visszaellenőrizhetőségét a vezető részére,
- napi pénztárazást, elszámolást, integráltan a pénzügyi és könyvelési rendszerrel.

Szükséges informatikai és eszközháttér: tablet, Windows 10,
Bluetooth nyomtató, wifi-kapcsolat SQL, webszerver.

- a korlátozott felelősségű társaság;
  - a szövetkezet és a lakásszövetkezet;
  - az erdőbirtokossági társulat;
  - a végrehajtói iroda;
  - az ügyvédi iroda és a közjegyzői iroda;
  - a szabadalmi ügyvivői iroda.
- Feltétlenül azonban – többek között –, hogy a jogi személyek valamennyi tagja magán-személy vagy MRP legyen.

A választás módja, hogy az adóévet megelőző év december 20-áig bejelenti a jogi személy az adóhatósághoz a választást. A bejelentést a T203 nyomtatványon lehet megtenni.

A nyilvántartási kötelezettség

- korlátozott felelősségű társaság, szövetkezet, lakásszövetkezet, erdőbirtokossági társulat, végrehajtói iroda, ügyvédi iroda, szabadalmi ügyvivői iroda és közjegyzői iroda esetében a számvitelről szóló törvény előírásai szerinti kettős könyvvitelt,
- közkereseti társaság, betéti társaság és egyéni cég esetében – választásának megfelelően – kettős könyvvitelt vagy az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (Eva tv.) melléklete szerinti bevételi nyilvántartást, illetve az általa megállapított adókról, járulékokról, valamint a szigorú számadású nyomtatványokról történő nyilvántartást jelent. Abban az esetben, ha a jogi személy bejelenti, hogy a nyilvántartást nem a kettős könyvvitel szerint kívánja vezetni, meg kell állapítania az osztalékadót kiváltó adót.

Az osztalékadót kiváltó adó alapja:

- ± a mérlegében kimutatott eredmény-tartalék,
- + a saját elhatározásból lekötött tartalék,
- ± az adózott eredmény
- + tartalék (a társasági adó hatálya alatt egyszerűsített beszámolót készítő lakásszövetkezetnél lehetséges)
- + a jóváhagyott osztalék, részesedés alapján a taggal szemben fennálló kötelezettség
- - a mérlegben kimutatott, nem vagyoni betétként megszerzett immateriális javak és tárgyi eszközök, és azok értékhelyesbítésének könyv szerinti értéke,
- - a mérlegben kimutatott osztalék-előleg követelés könyv szerinti értéke, ha az előleget a beszámoló elfogadásakor osztalékként jóváhagyták.

Az osztalékadót kiváltó adó az adóalap 15 százaléka.

Az osztalékadót kiváltó adót az adózónak az áttérést megelőző üzleti évre vonatkozó társaságiadó-bevallásában elkülönítetten kell bevallani.

A bevallott összeget három egyenlő

részletben kell megfizetni. Az első részletet az áttérést megelőző adóévi társaságiadó-bevallás esedékességéig kell megfizetni. Ezen üzleti évet követő két adóévre – de legkésőbb a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság megszűnése adóévére – vonatkozó társaságiadó-bevallás, evabevallás, kisvállalatiadó-bevallás benyújtásával egyidejűleg fizet meg a vállalkozás.

A társasági adózásról az evára áttérő adózónak az áttérés napjával új üzleti éve keletkezik. Ez egyben azt jelenti, hogy az áttérést megelőző nappal lezárul egy üzleti éve. Ezért ezt a napot mérlegfordulónapnak tekintve beszámolót kell készíteni, azt közzé kell tenni és letétbe kell helyezni. A beszámolót – ha az adózónál könyvvizsgálót választottak – könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell. A beszámoló elkészítésének időpontja a mérlegforduló-napot követő ötödik hónap utolsó napja.

A lezárt üzleti év adatai alapján meg kell állapítani a társasági adót. Bevallást kell benyújtani a mérlegforduló-napot követő ötödik hónap utolsó napjáig, és be kell fizetni az adókülönböt. A társasági adót az Eva tv. 19. paragrafusának (1) bekezdése szerint, az ott említett, továbbá a 19. paragrafus (3) bekezdése szerinti eltéréssel, a jogutód nélküli megszűnésre vonatkozó előírások alkalmazásával kell számítani, ami egy kivétellel azonos az 1. pontban foglaltakkal. A kivétel, hogy módosítani kell – nem döntés kérdése – a jogutód nélküli megszűnés szabályai szerint a társaságiadó-alapot a tárgyi eszközök és immateriális javak könyv szerinti értékének és számított nyilvántartási értékének különbözetével. Negatív érték esetén csökkenteni, pozitív érték esetén növelni kell az adózás előtti eredményt a társaságiadó-alap meghatározásakor.

A jogutód nélküli megszűnésre tekintettel az áttérést megelőző adóévről beadott társaságiadó-bevallásban adóelőleget nem kell bevallani.

Pölskei Pálné okleveles könyvvizsgáló

Kusza szálak a turizmusfejlesztési hozzájárulás és az áfa között

Zavar támadt egy új teher, a turizmusfejlesztési hozzájárulás és az általános forgalmi adó kapcsolatának értelmezésében. A tisztánlátást nem segítette, hanem inkább gátolta a NAV január közepén közzétett tájékoztatója.

Minden új adónem bevezetésénél merülnek fel olyan kérdések, amelyekre adható válaszok nem olvasható ki direkt módon a jogszabályból, pedig fontosak lennének mind az adózóknak, mind a szakembereknek a helyes árazáshoz, a tranzakciók helyes könyvviteli leképezéséhez, az adókötelezettségek teljesítéséhez. Ez év elején a 2018. január 1-jétől hatályba lépett turizmusfejlesztési hozzájárulás kapcsán felmerült: áfaalapot képez-e az új adónem vagy sem?

A válasz egyszerűnek tűnt, ám mégis igen hamar nyertek a ténylegestől eltérő jelentést a nettó/bruttó ár fogalmak a szakmai diskurzus során, teljes zavart okozva. Aztán megjelent a NAV tájékoztatója. Reméltük, hogy egyértelművé válik a válasz, de nem így lett.

Pedig akár már két egyszerű kérdés adóelméleti megválaszolása elvezethet a megoldáshoz: kit terhel a turizmusfejlesztési hozzájárulás, kinek kell fedezetet teremtenie rá?

Az áfa, a forgalmi adó alapvető jellemzője, hogy a végső fogyasztót terheli (a többi gazdasági szereplő az adólevonás, -visszaigénylés útján mentesül tőle). Adózástechikai értelemben tehát nem az adózót terheli, „csak” az adó beszedése és a költségvetés felé történő továbbítása az adózó feladata. Az áfához hasonló, nem az adózót magát terhelő adók nem képeznek áfaalapot. Ezen, áfán túli adókat az általános forgalmi adóról szóló törvény 71. § (1) bekezdés c) pontja veszi ki az áfaalapból; ilyen például a gépjárművek regisztrációs adója is. Az ilyen adók „fedezetét” a vevőnek kell „biztosítania”.

Az úgynevezett Eak. törvény (2016. évi LXVI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról) értelmében „a [turizmusfejlesztési] hozzájárulás fizetésére kötelezettnek minősül minden olyan személy, vagy szervezet, amely saját nevében hozzájárulás-köteles szolgáltatást nyújt” [Eak tv. 261. § (2) bekezdés].

Vagyis a turizmusfejlesztési hozzájárulás az adózót magát és nem a vevőjét terheli, így beletartozik az áfa alapjába. Fedezetét az adózónak az árképzésén keresztül kell megteremtenie.

Ha még maradna bizonytalanság, nézzünk közösségi jogesetet is.

A gépjárművekhez kapcsolódó adók több államnak okoztak már problémát; Magyarország is több közösségi jogesetet jegyez, habár egyik sem áfa adónemben született. Ám az első ügy kapcsán már a ►

kötelezettség-szegési eljárás során kiderült, hogy áfaprobléma is van: alapja-e az áfának a regisztrációs adó vagy sem? Vagyis ugyanezt a kérdéskört kellett vizsgálni.

A problémát már az Európai Bizottság jelzése nyomán sikerült rendezni, nem sokkal később pedig a C-98/05 sz. Danska Bilimportører-ügy is alátámasztotta a megfelelő jogértelmezést. E jogesetben másként merült fel a kérdés: mikor tekinthető adóalapba tartozónak egy adó, egyéb befizetési kötelezettség? A főtanácsnoki indítvány és az ítélet rögzíti, hogy ahhoz, hogy adóalapnak legyen tekintendő egy adó, befizetési kötelezettség, az értékesítéssel közvetlen kapcsolatban kell lennie. A dán gépjárműadó nem az értékesítéshez, hanem a jármű nyilvántartásba vételéhez kapcsolódott. A magyar regisztrációs adó sem az értékesítéshez, hanem a jármű forgalomba helyezéséhez kapcsolódik. Ezen adók a vevő nevében és javára megfizetett költség megtérítésének minősülnek, így azt a kereskedő könyvelésében átmenő tételnek lehet tekinteni.

E közösségi jogeset egy további értékelési szempontot biztosít tehát, ami pedig erősíti a korábbi következtetést: a turizmusfejlesztési hozzájárulás nem a vevő nevében és javára megfizetett költség, hanem az adózót magát terhelő hozzájárulás, az értékesítéssel közvetlen kapcsolatban van, így része az áfa alapjának.

Mindezek tükrében tekintsük át a témában kiadott NAV-tájékoztató vonatkozó részét (a szöveget az utalások követhetősége érdekében betűjelzéssel soroljuk):

a) A hozzájárulás alapja az említett hozzájárulás-köteles szolgáltatásnyújtás áfa nélküli ellenértéke [Eak tv. 261. § (3) bekezdése].

b) Az áfatörvény 70. paragrafus (1) bekezdésének a) pontja alapján szolgáltatásnyújtása esetében az adó alapjába beletartoznak az adók, vámok, illetékek, járulékok, hozzájárulások, lefölözések és más, kötelező jellegű befizetések, kivéve magát az e törvényben szabályozott adót.

c) A két rendelkezés összevetéséből adódóan a turizmusfejlesztési hozzájárulás összegét az áfaalapba nem kell beszámítani.

d) Abban az esetben, ha a hozzájárulás-köteles szolgáltatást nyújtó adóalany a hozzájárulás-fizetési kötelezettségére tekintettel a szolgáltatás ellenértékét a hozzájárulás összegével növelten állapítja meg, a hozzájárulás, mint az áfatörvény 65. paragrafusa szerinti ellenérték része lesz az áfa alapja.

A következők rögzíthetők:

Az a) mondat arra utal, hogy a költségvetés felé mely számviteli kategória alapján kell számszerűsíteni az adókötelezettséget, illetve, hogy forgalmat és nem eredményt terhelő adóról van szó. Itt szükséges még megjegyezni, hogy mivel a hozzájárulást kizárólag a 2018. január 1-jétől kedvezményes 5 százalékos áfakulcsú étkezőhelyi vendéglátásban étel- és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalom után kell fizetni, így ha az adózó nettó árbevétele egyéb típusú, egyéb áfakulcs alá tartozó bevételeket is tartalmaz, akkor a bevételei elszámolását olyan szintű tagolásban célszerű részleteznie (például főkönyvi alábontás, analitika), ami biztosítani tudja a hozzájárulás-fizetési kötelezettséggel érintett nettó árbevétel egyértelmű és teljes körű megállapítását.

A b) mondat az áfatörvény előírása.

A c) mondat hibás következtetést takar; az a) és b) mondatokból nem következik, hogy a hozzájárulás összegét az áfaalapba nem kell beszámítani. Épp az ellenkezője következik: csak az áfa nem tartozik bele az adóalapba.

A d) mondat szükségtelen: egy adó vagy beletartozik az adó alapjába, vagy nem tartozik bele, de ez soha nem opcionális az adózók számára.

A NAV tájékoztatója tehát korrekcióra szorul.

Csak érdekességként.

A vonatkozó közösségi szabályozás változatlansága mellett a régi áfatörvényről az újra történő áttéréskor az adó alapja jelen cikkben is érintett szabályozásának szövegezése változott.

Új szabály: „70. § (1) ... az adó alapjába beletartoznak: a) az adók, vámok, illetékek, járulékok, hozzájárulások, lefölözések és más, ... [kimaradt] ... kötelező jellegű befizetések, kivéve magát az e törvényben szabályozott adót”.

A bővebb felsorolás (aláhúzottak) mellett az új áfatörvényből „az árat közvetlenül befolyásoló” jelző kimaradt; pedig esélyes, hogy nagy mértékben segíthette volna a pontos jogértelmezést.

Felmerülhet a kérdés, hogy mi értelme ilyen részletességgel belemerülni egy adókérdésbe; hiszen amit fizetni kell, azt fizetni kell. Jó ideig magam is úgy gondoltam, hogy nem érdemes ezekkel foglalkozni; 1-2 kivétellel csak elraktároztam a „találatokat” – sok van belőlük. Később felismertem, szükségesszerű, hogy csekély jelentőségűnek tűnő pontokon jelenjen meg a diszkrepanciák. Ezek elemzésével azonban olyan megoldások lelhetők fel, amelyek segítségével

az adórendszer elemei, az adóhatóság tevékenysége pontosabbá, jogszerűbbé tehető, az adóviták gyorsabban és megbízhatóbban lennének eldönthetők, az adózók működése kevésbé adókockázatos lenne tehető. Nemcsak azon pontokon, ahol a diszkrepancia kimutatható, hanem lényegesen szélesebb körben.

Bartha Katalin okleveles adószakértő

Online számla-adatszolgáltatás: rohamtempóban kell programozni

Nagyon nehéz helyzetben vannak a vállalkozások, hiszen csak január 17-én jelentek meg az online számla-adatszolgáltatásra vonatkozó újabb jogszabálytervezetek és a programozáshoz szükséges technikai paraméterek, így eddig önhibájukon kívül nem tudták elkezdni a munkát. Ezért – a legtöbb reformhoz hasonlóan – most is rohamtempóban kell programozni, de tovább halogatni semmiképpen sem szabad – figyelmeztet Jancsa-Pék Judit, a LeitnerLeitner vezető adótanácsadója. Még így is sok gyakorlati kérdésre kell majd számítani a bevezetés utáni időkből.

Alig fél év felkészülési idő maradt az online számla-adatszolgáltatás bevezetésére. A hatóság minden hibáért a kibocsátó adózót fogja felelőssé tenni, még ha a szoftverfejlesztő vagy a számlázással megbízott alvállalkozó okozta is a mulasztást.

A felkészülés pedig nemcsak a számlázó szoftverfejlesztő cégeket érinti – figyelmeztet Jancsa-Pék Judit, a LeitnerLeitner vezető adótanácsadója – hanem minden vállalkozást. Legsúlyosabban talán azokat, melyek saját számlázási, ügyviteli rendszert használnak. Ők jellemzően nagyobb, sokszor nemzetközi hátterű vállalatcsoportok. Ha valaki csúszik a rendszer elindításával, vagy nem megfelelően küldi át az adatokat, akár 1 millió forintos bírságot kockáztat, a számla befogadója pedig elveszítheti áfalevonási jogát.

A jelenlegi tervek szerint 2018. július 1-jétől azokat a számlákat, amelyek adóalanyok közötti, belföldi áfás ügyletekről szólnak, valamint amelyekben az áthárított áfa összege eléri vagy meghaladja a 100 ezer forintot, tételesen és valós időben be kell majd jelenteni az adóhatóságnak a számlázó programok és az adóhatóság rendszere közötti gép-gép kapcsolat segítségével, manuális beavatkozás nélkül. ►

MÁR OKOSTELEFONON IS ELÉRHETŐ!

Töltse le a DHVG-applikációt az App Store vagy a Google Play áruházból,
és olvassa a HVG-t – bárhol, bármikor!

Adatszolgáltatásra kötelezettek azok a külföldi vállalkozások is, amelyek Magyarországon regisztráltak az áfában. Azoknak, akik csak adómentes vagy áfakörön kívüli tevékenységet végeznek, vagy egyetlen számlájuk sem éri el az áfahatárértéket, nem kell lecserélniük számlázó rendszerüket. Azonban az adatszolgáltatás az első jelentendő számlától már náluk is belép majd.

A kizárólag online pénztárgépet használóknak sincs teendőjük. Azonban a nyomtatvány használatával kiállított, azaz a „kézi számlák” nem maradnak ki az adatszolgáltatásból. Esetükben a 100-500 ezer forint közötti áfatartalmú számlákról 5 munkanapon belül, az 500 ezer forint felettiekről pedig 1 munkanapon belül kell jelentést küldeni.

A jövőben csak olyan számlázó programot lehet használni, amelyben

- a számlák tartalmaznak minden törvényben előírt adatot, kihagyás és ismétlés nélküli, folyamatos sorszámozást biztosítanak;
- nincs lehetőség a számlák törlésére, visszadátumozására;
- biztosított a számlák sérthetlensége és olvashatósága;
- van felhasználói dokumentációja;
- van benne „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” és 2018. július 1-jétől online adatszolgáltatás funkció.

Bármely más programmal kiállított számlával bírságot kockáztat a számla kibocsátója és befogadója is. Ha az adózó nem tartja be az előírásokat, nem kezdi el időben az adatszolgáltatást a megfelelő számlakiállítás elmaradásáért akár 1 millió forint bírságot is kaphat. A számlát befogadó vállalkozás pedig elveszítheti áfalevonási jogát.

Mivel a mulasztásokért a számla kibocsátója a felelős, a fejlesztővel vagy a meghatalmazottal kötött szerződésben fontos a kártérítési kötelezettségeket tisztázni.

A fejlesztés csak az első lépés, kis túlzással mondhatjuk „technikai részletkérdés”. Sokkal nagyobb jelentőséggel bír majd a jövőben – ha az átállás okozta sokkon túljutunk – a bemenő adatok megfelelősége – figyelmeztet Jancsa-Pék Judit. Az online számla-adatszolgáltatás ugyanis gyakorlatilag azonnali adóellenőrzéseket is jelent majd, a pénztárgép, az eKár és a közúti fuvarozás, a hagyományos belföldi adó adatbázisok és a nemzetközi kontroll-adatok összevetésével ki fognak ugrani a véletlen hibák és a rosszhiszemű visszaélések is. Ráadásul ehhez még az írászataltól sem kell felállnia az adóellenőrnek.

adozona.hu

A rendelettervezetet, valamint az informatikai fejlesztésekhez szükséges leírásokat ITT találja a kapcsolódó anyagoknál!

AJÁNLÓK

Adóellenőrzés 2018: rendeletbe rejtett alapszabályokat a kormány

Az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény (Air. 2017. évi CLI.) említés szintjén megjegyzi, hogy az adóellenőrzés részletszabályait egy kormányrendelet fogja tartalmazni. Nem gondoltuk azonban, hogy a legfontosabb szabályokat nem a törvényben, hanem a kormányrendeletben találjuk, amelyeket a 2018-tól induló, illetve a megismételt eljárásokban kell alkalmazni. Ezzel a legfontosabb adójogszabályokat elég a kormánynak módosítania, nem kell hozzá az Országgyűlés. A rendeletbe kerültek át például a becsléssel kapcsolatos szabályok is.

Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. számú kormányrendelet mindenhol részletszabályokat említ, ezért minden esetben a többi, darabokra szedett törvénnyel és további rendeletekkel együtt kell alkalmazni. (Air., Art., Avt.) A kormányrendelet rendkívül hosszú és szerteágazó, ebből készítettük el az általunk legfontosabbnak vélt szabályokat.

Vagyonosodási vizsgálat

A rendelet tartalmazza a becslés szabályait. Ezért nem találhattuk meg eddig az elkészült törvényekben, hogy kell-e tartani ismételt becslésen alapuló vagyonosodási vizsgálatokról vagy sem. Kiderült: maradtak a tavalyi szabályok, csak büncselekmény gyanúja esetén indítható vagyonosodási vizsgálat.

„87. § (1) Ha az állami adó- és vámhatóság megállapítása szerint – kizárólag a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében meghatározott büncselekmény nyomozó hatóság részéről fennálló gyanúja esetén – az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az állami adó- és vámhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg.”

A rendelet tartalmazza továbbá az áfa ellenőrzéséhez kapcsolódó becslési eljárás szabályait is. Ha egy társaságnak nincsenek bizonylatai, vagy azok nem teljes körűek, akkor a NAV

a) a fizetendő adót a tényleges eladási ár, és

b) a levonható adót a tényleges beszerzési ár,

c) ezek hiányában a forgalmi érték vagy az árképzési szabályok szerint kalkulált ár, illetve a szokásos piaci ár és a vonatkozó adómérték alapján állapítja meg.

A levonható adót az adóhatóság abban az esetben állapítja meg becsléssel, ha a bizonylatok hiányát természeti, illetve az adózó érdekkörén kívül álló okból bekövetkező katasztrófa okozta.

Nem becslésen alapuló szja-, eho- (vagyonosodási) vizsgálatok jelenleg is zajlanak, erről korábbi cikkünkben írtunk.

Képviselő

A képviselő kapcsán új szabályként jelenik meg, hogy kikerültek a törvényből a képviselővel szemben támasztott szakmai követelmények. Ezt több szakmai szervezet is sérelmezte, hiszen így az adózó még védtelenebb az adóhatóság ellen. Főleg, hogy egy törvény helyett négy másik törvényben és kormányrendeletekben kellene keresnie az adójogszabályokat.

A 465/2017. számú kormányrendelet kimondja, hogy nem természetes személy esetében önálló képviselői joggal rendelkező törvényes képviselő minden egyéb cselekmény nélkül jogosult az adózó adóügyeinek intézésére. Ha a törvényes képviselő együttes képviselői joggal rendelkezik, a NAV által működtetett elektronikus felületen kell nyilatkozni arról, hogy az adóügyek intézésére mely törvényes képviselővel együtt jogosult.

A természetes személy képviselője képviselői jogosultságát saját kezű aláírásával ellátott, az állami adó- és vámhatóság által erre a célra rendszeresített nyomtatványon, papír alapon is benyújthatja az állami adó- és vámhatósághoz. A törvényes képviselőnek a bejelentéshez csatolnia kell a képviselői jogosultságát igazoló eredeti okiratot.

Az állandó meghatalmazásokra vonatkozó rendelkezések annyiban egyszerűsödnek, hogy természetes személyek esetében a kötelező szakmai képviselőre vonatkozó előírásokat a törvény már nem tartalmazza, tehát bármely képviselői jogosultságát igazoló nagykorú személy eljárhat magánszemély képviselőjeként az adóhatóság előtt.

Az új törvények szerint kizárólag a jegyzőkönyvig terjeszthető elő bármilyen bizonyíték az adóellenőrzésben, ezért az, hogy bárkit a nagykorú hozzátartozója képviseljen az eljárásban, még inkább kiszolgáltatottá teszi az adóellenőrzésben érintett adózót.

Szeiler Nikolett ügyvéd, adótanácsadó

További részleteket itt olvashat:

<http://adozona.hu>

Ezt kell tudni a pénzben adott béren kívüli juttatásról

A hétköznapi értelmezés sokszor béren kívüli juttatásnak tekint minden olyan járandóságot, amelyet a magánszemély a munkadíján kívül kap a foglalkoztatójától, holott a személyi jövedelemadóról szóló törvény fogalmi rendszerében a béren kívüli juttatás szűkebb tartalmú fogalom, amelynek 2017-től különleges eleme a meghatározott keretek között adható pénzjuttatás.

Az adózási következmények szempontjából a munkadíjon kívüli juttatások a személyi jövedelemadóról szóló törvény (szja-törvény) alapján három fő csoportba sorolhatók:

- adómentes (jövedelemnek nem számító) juttatások,
  - a magánszemély és a juttató közötti jogviszonyból származó vagy egyéb jövedelemként közterheket viselő juttatások,
  - a juttatót (kifizetőt) terhelő közterhek megfizetése mellett adható juttatások.
- A kifizetői közterhekként adható juttatás főszabály szerint úgynevezett egyes meghatározott juttatás lehet, amely értékének 1,18-szorosa után 15 százalék szja és 19,5 százalék eho terheli a juttatót [szja-törvény 69–70. §, 89. § (6) bekezdés].

Béren kívüli juttatás – akár cafetériában, akár azon kívül – a juttatót (kifizetőt) terhelő közterhek megfizetése mellett adható juttatások körében egy kiemelt, kedvezményezett külön kategória: csak azon juttatások tartoznak ide, amelyek értékének 1,18-szorosa után a 15 százalék szja mellett az általános mértéknél alacsonyabb, 14 százalék egészségügyi hozzájárulás (eho) terheli a juttatót.

Béren kívüli juttatás a munkavállalók, a társas vállalkozásban személyes közreműködő tagok számára juttatott

- évi 100 ezer forint pénzjuttatás, de legfeljebb 100 ezer forintnak a juttatás alapjául szolgáló jogviszonyban (munkaviszony, társas vállalkozásban személyes közreműködés) az adóévben fennálló napok-

kal arányos, pénzben kifizetett összege (keretösszeg),

- Széchenyi Pihenő Kártya (SZÉP-kártya) támogatás, amely együttvéve legfeljebb évi 450 ezer forint (a költségvetési szervek munkavállalói esetében évi 200 ezer forint), de legfeljebb 450 ezer forintnak a juttatás alapjául szolgáló jogviszonyban az adóévben fennálló napokkal arányosított rekreációs keretben adható [szja-törvény 71. § (1) bekezdés, (6) bekezdés e) pont, 70. § (4a) bekezdés].

Ezen kívül szintén béren kívüli juttatásnak minősül a szakszervezet által meghatározott mértékig nyújtott üdülési szolgáltatás, valamint a szövetkezeti közösségi alpból nem pénzben juttatott – egyébként adóköteles – jövedelem [szja-törvény 71. § (2) bekezdés].

Pénzben tehát kizárólag a munkáltató adhat a munkavállalónak béren kívüli juttatást [szja-törvény 71. § (1) bekezdés a) pont].

Munkáltató az a cég, szervezet, egyéni vállalkozó stb., amellyel/akivel a magánszemély munkaviszonyban áll, illetve munkaerő-kölcsönzés esetén – a munkavállaló kölcsönbeadójával kötött megállapodás alapján – a kölcsönzött munkavállaló részére közvetlenül juttatott bevétel tekintetében a munkavállaló kölcsönvevője.

Az iskolaszövetkezet által nyújtott szolgáltatás keretében a szolgáltatás juttatónak minősülő fogadója érdekében tevékenységet végző iskolaszövetkezeti tag részére közvetlenül juttatott bevétel tekintetében a szolgáltatás fogadója minősül munkáltatónak.

Munkaerő-kölcsönzés, illetve egy munkakörre több munkáltatóval kötött munkaszerződés (munka törvénykönyve 195. §) esetén a bevételnek nem számító (adómentes) juttatásra, valamint a béren kívüli juttatásra megállapított rendelkezéseket a kölcsönbeadó és a kölcsönvevő, illetve a több munkáltató ilyen juttatásának együttes összegére vonatkozóan kell irányadónak tekinteni [szja-törvény 3. § 14. pont].

Munkaviszonynak minősül [Art. 7. § 38. pont]

- a munka törvénykönyve szerinti munkaviszony, továbbá minden olyan munkavégzésre létesített jogviszony, amelyre törvény szerint a munka törvénykönyvének rendelkezéseit is alkalmazni kell, illetve a munkavégzésre irányuló törvényben szabályozott egyéb (köztszítviselői, közalkalmazotti stb.) jogviszonyok,
- a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses, valamint tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos állományának szolgálati jogviszonya, és a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonya,

- az egyházi személy foglalkoztatásának alapjául szolgáló jogviszony.

A béren kívüli juttatások szempontjából munkáltatónak minősül továbbá a társas vállalkozás is a személyesen közreműködő tagja tekintetében, valamint munkavállalónak számít a munka törvénykönyvének előírásai szerint a munkáltatónál másik munkáltató utasítása alapján a munkaszerződésében rögzített munkahelytől eltérő helyen munkát végző munkavállaló is [Szja-törvény 71. § (6) bekezdés a)–b) pont].

Mindebből következik, hogy megbízási vagy más szerződéses jogviszonyban béren kívüli juttatás nem adható.

Surányi Imréné okleveles közgazda

További részleteket itt olvashat:

<http://adozona.hu>

Ezekre figyeljen cég és cég, cég és magánszemély közötti kölcsönöknél

Összeszedtük, hogy az egyes jogszabályok milyen előírásokat tartalmaznak a cégek közötti, továbbá a cégek és magánszemélyek viszonylatában adott/kapott kölcsönökre.

Cég kölcsönt ad egy vállalkozásnak

Kapcsolt vállalkozások között az egyik leggyakrabban előforduló tranzakció a kölcsönnyújtás. Először azt kell megvizsgálni, hogy az engedélyhez kötöttség felmerülhet-e az adott kölcsön kapcsán.

Az olyan pénzügyi szolgáltatás, amely csoportfinanszírozásnak minősül a Hpt. 5. paragrafusának (2) bekezdése alapján, a Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül is végezhető.

Legyen szó akár a külföldi anyavállalat által nyújtandó, finanszírozási problémákat egyensúlyozó vagy beruházási pénzkölcsönről, akár belföldi kapcsolt felek közötti pénzösszegek biztosításáról, a tőkére jutó kamattal több szempontból is foglalkozni kell.

Ha cég ad kölcsönt cégnek, és mindkét cég a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao. tv.) szerint kapcsolt vállalkozásnak minősül, akkor a kamat meghatározása még nagyobb körütekintést igényel, hiszen ha az nem felel meg a szokásos piaci kamatnak, akkor a társaságiadó-bevallásban figyelni kell az adóalap-módosításra.

A Tao. tv. 18. paragrafusa alapján a kapcsolt vállalkozásoknak társaságiadóalap-korrekció kötelezettségük merül fel, ha az egymás közötti ügyleteik során a piaci ártól eltérő árat alkalmaznak. Ez az előírás a kölcsönökre, hitelekre járó, illetve fizeten-

dő kamatokra is érvényes. Kamatmentes kölcsön esetében például a nyújtó félnél elmaradt kamatbevétel keletkezhet, amit társaságiadó-fizetési kötelezettség terhel.

Azt, hogy mi tekinthető szokásos piaci kamatnak, nagyon sok tényező befolyásolhatja, úgy, mint a kölcsön futamideje, biztosítéka, fedezettsége, devizaneme stb.

Megfelelő összehasonlítási alapot jelenthet az MNB honlapján közzétett statisztikai adatsor, amennyiben megfelelően besorolható az adott kölcsön egy statisztikai kategóriába. Nem szabad elfeledkezni a transzferárnyilvántartás-készítési kötelezettségről sem, ugyanis vizsgálni kell az ügyleti értéket, jelen esetben a kamat összegét, ami ha nem haladja meg az 50 millió forintot, akkor a kötelezettség nem áll fenn (összevonható szerződések esetén az ügyleti értékeket össze kell számítani).

Emellett ne felejtjük el a Tao. törvényben meghatározott alultőkésítési szabály vizsgálatát sem. A társasági adó hatálya alá tartozó adóalanyok esetében az alultőkésítéssel kapcsolatban adóalap-növelést akkor kell alkalmazni, ha a cég megfelelő gazdálkodásához szükséges források biztosítása a saját tőkéhez viszonyítva kiemelkedően magas arányban nem a pénzügyi intézményektől származó külső források bevonásával valósul meg, és ezek alapján a társaság ráfordításként, eszköz bekerülési értéke részeként az adóévben kamatot számolt el, valamint a kapcsolt vállalkozások közötti esetleges adóalap-csökkentést vett figyelembe.

Tehát, ha a vállalkozás kölcsönt kapott, akkor a korrigált saját tőke háromszorosát meghaladó kötelezettségrészre jutó fizetett kamat adóalap-növelő tétel lesz, melyet a kapcsolt vállalkozások közötti szokásos piaci ártól eltérő ellenérték alkalmazása miatt érvényesített esetleges adóalap-csökkentés figyelembevételével kell megállapítani [8. § (1) j. pont].

Tirpák Anita mérlegképes könyvelő, adószakértő

További részleteket itt olvashat arról, mire kell figyelni, ha cég kölcsönt ad magánszemélynek (nem lakáscélra), illetve ha magánszemély (tulajdonos tag) ad kölcsönt a cég(é)nek, s milyen szabályok vonatkoznak a kölcsön és kamatának számviteli elszámolására:

<http://adozona.hu>

Adatfeldolgozót vesz igénybe? Ezeket a szabályokat kell követnie

Adatfeldolgozásról beszélünk például akkor, amikor külsős bérszámfejtőnek vagy köny-

velőnek küldjük az anyagokat (bár utóbbi adatkezelőnek is minősülhet), de adatfeldolgozónak minősül a call centeri vagy a direkt marketing tevékenységet az ügyfél utasításai alapján végző vállalkozás is.

Az európai unió általános adatvédelmi rendelete (GDPR) szigorú szabályokat ír elő adatfeldolgozás esetére. Tekintettel arra, hogy az adatkezelő az adatfeldolgozó adatkezelési szabályosságáért is felel, mindenképpen alaposan kell ismernünk az előírásokat, hiszen a közel 6 milliárd forintos nagyságrendű közigazgatási bírság az adatkezelőre az adatfeldolgozó mulasztása esetén is kiszabható.

Határoljuk el egymástól pontosan a tevékenységeket!

Fontos, hogy az adatkezelő és az adatfeldolgozó tevékenységeket megfelelően elhatároljuk egymástól. S noha az adatfeldolgozó is adatkezelési tevékenységet végez az adatkezelő nevében, az pusztán technikai jellegű. Ebből eredően az adatkezelés célját és eszközeit soha nem határozhatja meg, s ezzel összefüggésben semmiféle érdemi döntést nem hozhat.

Érdemi döntésnek minősítette a NAIH az adatkezelés során alkalmazott eszközök kiválasztását, az adatok megismerésére jogosult személyek körének meghatározását, az adattovábbításról való döntést, az érintettek tájékoztatásának kötelezettségét, az adatbiztonsági intézkedések meghozatalát, sőt az adatfeldolgozó kiválasztását is.

Az adatfeldolgozó ugyanis csupán technikai műveleteket hajthat végre, rendelkezési-döntési jog az adatok felett nem adható érvényesen át.

Éppen az érdemi döntések meghozatalának jogára támaszkodva minősítette adatkezelésnek a NAIH például az úgynevezett kései végrehajtást, mivel a végrehajtó a maga nevében járt el, illetve jogosult volt fizetési haladék vagy kedvezmény felkínálására (tehát érdemi tevékenységet végzett).

A 29. Munkacsoport véleménye pedig arra is rámutat, hogy ez a határ sokszor igen nehezen állapítható meg. A könyvelő ugyanis abban az esetben, ha szigorú utasítások alapján jár el, belső hierarchiában, adatfeldolgozónak, amennyiben általános utasítás alapján („készítsd el az adóbevallásomat”), adatfeldolgozónak minősül.

Az adatfeldolgozóval kötelező írásbeli szerződést kötni

Az adatkezelőnek és az adatfeldolgozónak jogviszonyukat egymással szerződésben

kell rögzíteniük. Ebben a szerződésben pedig világossá kell tenni, hogy a rendelet által előírt garanciákat a felek miként kívánják megvalósítani.

Az adatfeldolgozónak kötelezettséget kell vállalnia például arra, hogy kizárólag az adatkezelő utasítása alapján jár csak el, de abban is meg kell állapodniuk, hogy lehetséges-e, és ha igen, miként további adatfeldolgozó igénybe vétele.

Rendelkezni kell továbbá az adatfeldolgozó titoktartási kötelezettségéről és annak módjáról (munkaviszony, titoktartási szerződés), a technikai és szervezési intézkedésekről, az adatbiztonsági intézkedésekről, valamint az adatkezelőt terhelő együttműködési kötelezettségről.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

További részleteket itt olvashat:

<http://adozona.hu>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Ingatlan-bérbeadásból származó bevétel meghatározása

A cég tulajdonosának (magánszemély) lakcíme (lakóhelye) a cég telephelyéül is szolgál. A cég ténylegesen ott végzi a tevékenységét, illetve a magánszemély is ott lakik. A cég a magánszemélynek bérleti díjat fizet, levonva az szja-t, beállítva a '08-as bevallásba. Ha a cég a használat arányos rezsidiákat is megtérítené a magánszemélynek, akkor az is ugyanúgy adózna, mint a bérleti díj, és a magánszemély jövedelmének számítana, vagy nem, tekintve, hogy utána azt az összeget a magánszemély is továbbutalja a szolgáltatónak? Ha mégis bevétel származna ebből, akkor jobban járna a magánszemély a tételes költségelszámolással, amikor a bérleti díj adóalapjáról nyilatkozik? Ebben az esetben is arányosan kellene megállapítani az adott havi költségeket, amelyeket a bruttó bérleti díjból le lehet vonni, vagy a teljes rezsiköltséget figyelembe veheti az adóalap megállapításánál? A magánszemély nem számlaképes, a bérleti díjat havonta számfejt a cég, és a nettó összeget átutalja a magánszemélynek.

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A személyi jövedelemadóról (szja) szóló törvény 17. paragrafusának (2) bekezdése szerint az önálló tevékenység bevételének része az ezzel összefüggésben költségte- ►

rítés címén kapott összeg. Vagyis, ha a cég a rezsiköltséget megtéríti a magánszemélynek, azt is beszámítva kell az ingatlan bérbeadása címén önálló tevékenységből származó bevételt figyelembe venni. Így, ha a magánszemély a jövedelem megállapítására a 10 százalékos költségánnyad levonását választja, akkor a rezsire térített bevételrész is jövedelem (adóalap) lesz.

Ha a magánszemély tételes költségelszámolást választ, a rezsiköltség arányos térítése esetén költségként is csak a számla szerinti kiadások arányos részét lehet elszámolni.

Azt, hogy melyik esetben jár jobban a magánszemély, a konkrét összegek alapján lehet kiszámítani.

Ha például a bérleti díj 100 ezer forint, a rezsitérítés (a számla szerinti kiadások arányos része) 50 ezer forint, az önálló tevékenységből (bérbeadásból) származó bevétel 150 ezer forint. Ebből

– 10 százalékos költségánnyaddal számolva $150\,000 \times 0,9 = 135\,000$ forint

– tételes költségelszámolással $150\,000 - 50\,000 = 100\,000$ forint a jövedelem (adóelőleg-alap).

A példából látható, hogy a magánszemély jobban jár, ha a tételes költségelszámolást választja.

De ha például a bérleti díj 300 ezer, a rezsitérítés 20 ezer forint, akkor

– tételes költségelszámolás alkalmazásával $320\,000 - 20\,000 = 300\,000$ forint,

– 10 százalékos költségánnyaddal számolva $320\,000 \times 0,9 = 288\,000$ forint az adóelőleg-alap.

Vagyis ebben az esetben a magánszemély jobban jár, ha a teljes összegből a 10 százalékos költségánnyad alkalmazásával határozza meg a jövedelmet.

Ha a magánszemély a szja-törvény 11. számú melléklete szerint a bérbe adott ingatlanterülettel arányos értékcsökkenést tud elszámolni, általában mindenképpen érdemes a tételes költségelszámolást választania.

Figyelembe kell venni továbbá, hogy a magánszemélynek az adóelőleg-alap meghatározásánál a 10 százalékos költségánnyad alkalmazására vagy a tételes költségelszámolásra vonatkozó választását az adott adóévben valamennyi önálló tevékenységből származó bevételére – az

önálló tevékenységre tekintettel kapott költségterítést is beleértve – azonosan kell alkalmaznia.

Ha azonban az adóelőleg-alapok meghatározása 10 százalékos költségánnyad levonásával történik, a magánszemély utóbb az adóbevallásában az adóalap meghatározásához alkalmazhatja a tételes költségelszámolást, feltéve, hogy ekkor a 10 százalékos költségánnyad levonását az említett bevételek egyikénél sem érvényesíti az adóbevallásban [szja-törvény 43. § (3) bekezdés].

A döntésnél további szempont lehet, hogy ha a magánszemély az adóévben megszerzett bármely bevételét terhelő adóelőleg megállapításakor a kifizetőnek tett nyilatkozatában költség levonását kérte (ide nem értve a szja-törvény szerint igazolás nélkül elszámolható 10 százalékos költségánnyad levonására vonatkozó nyilatkozatot), bevallási kötelezettségét az adóhatóság által elkészített adóbevallási tervezet javításával, kiegészítésével, vagy önadózásként benyújtott bevallással teljesítheti [szja-törvény 12/D és 13. §].

Surányi Imréné okleveles közgazda

Kézpénzmenyiség mikrogazdálkodóknál

Mikrogazdálkodói beszámolót készítő gazdálkodó mentesül a pénzkezelési szabályzat elkészítése alól. A pénzkezelési szabályzatban kell meghatározni a napi kézpénz záróállományának maximális mértékét. Ha nem kell pénzkezelési szabályzatot készíteni, akkor a mikrogazdálkodó mentesül a maximális mérték meghatározása, illetve az erre vonatkozó szabály alkalmazása alól is? A pénztárban bármekkora összeg lehet?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Több szempontot és összefüggést érdemes figyelembe venni a válasznál – szögezte le szakértőnk. Egyrészt a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készítő személy valóban nem készít számviteli politikát és számvizet sem, ha főkönyvi elszámolásait a kormányrendelet melléklete szerinti számlatükör alapján

vezeti [398/2012. kormányrendelet 2. § (2) bekezdés és 3. § (3) bekezdés].

Ebből következik, hogy a hivatkozott szabályzatokat – amelyek egyben a számviteli politika elemei, mint például a pénzkezelési szabályzat – nem kell készítenie.

Ugyanakkor vannak jogszabályok, amelyek korlátozzák (bejelentési kötelezettséget írnak elő) a kézpénzforgalmat. Például az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 38. paragrafusának (3a) bekezdése szerint pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózó adóköteles tevékenysége keretében más, pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózónak a vele vagy más jogalannyal kötött szerződés alapján, az abban meghatározott szolgáltatás vagy termékértékesítés – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértékéért, szerződésenként egy naptári hónapban legfeljebb 1,5 millió forint összegben teljesíthet kézpénzszolgáltatást.

Abból, hogy a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló-készítés szabályai közül kimaradt a napi kézpénz záróállományának szabályozása, nem következik az, hogy a pénztárban korlátlan mennyiségű kézpénz lehet napokon, heteken keresztül, esetleg egész évben, hiszen, az ügyvezetés felelőssége gondoskodni – egyebek mellett – a házipénztárban lévő pénz őrzéséről, szállításáról. Ha ezen kötelezettségének nem tesz eleget, azaz nem biztosítja a pénz őrzésének, szállításának feltételeit, és a pénzeszközökben hiány következik be, a cégvezetés felelősségre vonása aligha kerülhető el, a pénzhiány miatt elszámolt ráfordítás összegével pedig az adózás előtti eredményt növelni kell, vagy egyéb következményekkel is járhat.

Megjegyzendő, hogy a túl magas pénzállomány kiválasztási szempont is az ellenőrzéseknél. A jogi szabályozás hiánya – az adott esetben – csak azt jelenti, hogy nincs kötelezően előírt szabályzatkészítési kötelezettség. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a cég – nagyságának, körülményeinek függvényében – belső szabályzatban meghatározza, mikor, mennyi lehet a kézpénz záróállományának maximuma.

Szolnoki Béla adószakértő, könyvvizsgáló

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető